II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSION

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 23. november 1977

om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/29.428 : GEC-Weir Sodium Circulators)

(Den engelske tekst er den eneste autentiske)

(77/781/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962 (1), særlig artikel 4, 6 og 8,

under henvisning til anmeldelse af 14. marts 1977 i henhold til artikel 4 i forordningen nr. 17 til Kommissionen af en aftale indgået den 21. marts 1977 og ændret den 30. september 1977 mellem The General Electric Company Limited, London, Det forenede Kongerige og blandt andet The Weir Group Limited, Glasgow, Det forenede Kongerige ; i anmeldelsen anmodedes der subsidiært om negativattest,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 18. juli 1977 om at indlede proceduren i denne sag,

under henvisning til udtalelse fra de deltagende virksomheder i henhold til bestemmelserne i artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 og bestemmelserne i Kommissionens forordning nr. 99/63 (2),

under henvisning til offentliggørelse af aftalens indhold i hovedtræk i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17, i form af en meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 188 af 6. august 1977, hvortil Kommissionen ikke har modtaget bemærkninger fra tredjemand,

under henvisning til udtalelse af 20. oktober 1977 fra Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål afgivet i henhold til artikel 10 i forordning nr. 17, og

ud fra følgende betragtninger :

I. SAGENS FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

1. Sagens genstand

Denne sag vedrører en aftale om et fællesforetagende indgået med henblik på parternes fælles udvikling, produktion og salg af natriumcirkulatorer og med henblik på en fordeling mellem parterne af arbejde i forbindelse med udvikling og produktion af sådanne cirkulator.

2. Sagens parter

a) Underskriverne af aftalen om fællesforetagendet, der alle er indregistreret i Det forenede Kongerige, er :

i) Weir Pumps Ltd ;

ii) The Weir Group Ltd, der ejer og kontrollerer Weir Pumps Ltd ;

(1) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
(2) EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

iii) The English Electric Company Ltd, der deltager gennem sit datterselskab GEC Reactor Equipment Ltd ;

iv) The General Electric Company Ltd, der ejer og kontrollerer English Electric Company Ltd.

b) I det følgende benævnes i påkommende tilfælde de i ovenstående pkt. a) i) og ii) nævnte virksomheder under ét som »Weir«, mens de i ovenstående pkt. a) iii) og iv) nævnte virksomheder under ét benævnes »GEC«. Benævnelserne »Weir« og »GEC« omfatter også i påkommende tilfælde henholdsvis øvrige datterselskaber under The Weir Group Ltd og under The General Electric Company Ltd, og endvidere anses Weir og GEC for, og vil herefter blive benævnt som, de to parter i aftalen om fællesforetagendet.

c) The Weir Group Ltd har en indbetalt aktiekapital på £ 6 234 000. Koncernen har, til dels gennem sine datterselskaber, interesser i udvikling, fremstilling og salg af bl. a. pumper, stålstøbegods, specielt højpræcisionstøbte stålemner, og afsaltningsanlæg og produkter hertil, hydrauliske og pneumatiske hermetiske systemer og flyudstyr.

The Weir Group Ltd har datterselskaber i Det forenede Kongerige, i andre fællesskabslande og andre steder.

Weirkoncernens samlede omsætning i 1976 var £ 138 121 000.

d) The General Electric Company Ltd har en indbetalt aktiekapital på £ 137 174 549. Selskabet har, til dels gennem sine datterselskaber, interesser i udvikling, fremstilling og salg af elektriske og elektromekaniske maskiner og produkter specielt inden for energiproduktion og -distribution og inden for industriel maskineteknik (herunder pumper), telekommunikation, flyinstrumenter og forbrugsvarer. GEC er bruger af støbegods og højpræcisionsstøbte stålemner.

The General Electric Company Ltd har et stort antal datterselskaber i Det forenede Kongerige, i andre fællesskabslande og andre steder.

GEC-koncernens samlede omsætning i det regnskabsår, der udløb den 31. marts 1977, var på £ 2 054 600 000. En betydelig del af denne omsætning, nemlig omkring £ 306 000 000 kom fra salg og tjenesteydelser i forbindelse med energiproduktion, herunder salg af og tjenestydelser i forbindelse med udstyr til atomreaktorer.

3. Aftalen om fællesforetagendet

a) Aftalen blev indgået den 21. marts 1977 og anmeldt til Kommissionen den 14. april 1977. Formålene med aftalen er i) at oprette et fællesforetagende mellem parterne ; ii) at skaffe fællesforetagendet en udviklingskontrakt (»development contract«) fra The Nuclear Power Company (Risley) Ltd (»NPC«) vedrørende udvikling af natriumcirkulator til industrielle hurtigreaktorer, som skal bygges i Det forenede Kongerige, og som nærmere kommenteres nedenfor under pkt. I 4 g) ; og iii) derefter udvikle og, efter en vellykket udvikling, at fremstille og sælge natriumcirkulatorer i fællesforetagendet mellem parterne. NPC kontrolleres og ejes helt af The United Kingdom National Nuclear Corporation Ltd, og dets virksomhed udøves i overensstemmelse med regeringens politik.

Af aktierne i The National Nuclear Corporation Ltd ejes 35 % af The United Kingdom Atomic Energy Authority (en helt igennem statsejet og statskontrolleret virksomhed), 35 % af British Nuclear Associates Ltd (der ejes af industrivirksomheder med interesser inden for energifremstilling) og 30 % af The General Electric Company Ltd.

b) I henhold til aftalen skal hver af parterne have forskellige primære interesseområder, inden for hvilke de skal bidrage til fællesforetagendet med deres særlige ekspertise, arbejde og komponenter ; Weir først og fremmest på området pumpeteknologi og hydraulik og GEC først og fremmest på områderne nuklear reaktorteknologi samt produktion af instrumenter, maskiner og elektrisk materiel. Efter anmeldelsen og på Kommissionens foranledning har parterne den 30. september 1977 ændret visse bestemmelser i aftalen med relation til disse særlige interesseområder. De pågældende bestemmelser og de ændrede bestemmelser omtales under pkt. I 3 e), vi), vii) og ix) nedenfor.

c) Natriumcirkulatorer, der er aftalens genstand, defineres som centrifugale, halvaksiale og aksiale strømningpumper til natrium i primære og sekundære kredsløb i industrielle hurtigreaktorer. Natriumcirkulatorer beskrives nærmere under pkt. I 4 nedenfor.

d) De nærmere detaljer vedrørende fællessforetagendet mellem parterne er udelukkende baseret på en aftale, og deres gyldighed eller håndhævelse er ikke afhængig af fælles kontrol med eller besiddelse af

et særskilt selskab. Dog frembyder parternes kontraktmæssige bestemmelser alle de væsentligste karakteristika ved et fællesforetagende, som det almindeligvis benævnes, derved at parterne tildeles samlet fælles og ligelig kontrol med hele deres virksomhed i forbindelse med natriumcirkulatorer, herunder planlægning, finansiering, forskning, udvikling, konstruktion og salg.

e) De relevante bestemmelser i aftalen går ud på følgende :

i) Hver part får halvdelen af fællesforetagendets samlede aktiver, overskud, ejendomsrettigheder, tab og forpligtelser.

ii) Parterne stiller forhåndenværende og fremtidige dokumenter oplysninger, udkast, ejendomsrettigheder, aktiver og rettigheder, som de er eller senere kommer i besiddelse af, og som vedrører de natriumcirkulatorer, der skal udvikles til NPC, til rådighed for fællesforetagendet. Begge parter giver fællesforetagendet en ikke-eksklusiv licens til at benytte deres forhåndenværende oplysninger og opfindelser, som vedrører natriumcirkulatorer, uanset om de er patentbeskyttede eller ej. Alle heraf følgende udgifter påhviler fællesforetagendet.

iii) Den nødvendige finansiering af fællesforetagendet skal tilvejebringes af parterne med lige store beløb og på samme betingelser med hensyn til renter, afdrag eller lignende. Alle overskydende midler, der fra tid til anden måtte være disponible i fællesforetagendet, skal udbetales ligeligt til parterne og på samme vilkår.

iv) Fællesforetagendet kontrolleres af et udvalg, hvori parterne er ligeligt repræsenteret. Afgørelser skal vedtages enstemmigt. Fællesforetagendet ledes af en direktør, der udpeges af udvalget.

v) En del af hver parts personale afgives efter aftale til fællesforetagendet, men forbliver på den oprindelige arbejdsgivers lønningsliste og under hans administrative kontrol.

vi) Fællesforetagendet skal have det fulde ansvar for udformningen, udviklingen og leveringen af natriumcirkulatorer. Alle rettigheder til tekniske oplysninger, tegninger og patenter, der opstår som følge af udviklingen eller fremstillingen af natriumcirkulatorer i henhold til aftalen, skal — alene med forbehold af eventuelle rettigheder, som tilkommer tredjemand — tilhøre fællesforetagendet.

Ifølge den oprindeligt anmeldte aftale blev det nødvendige konstruktions- og produktionsarbejde, hvad enten det indgik i udviklingen eller i den efterfølgende fabrikation, fordelt direkte til udførelse i forud fastlagte særskilte dele af fællesforetagendet selv og af parterne som underleverandører til fællesforetagendet. Efter en ændring, der indføjedes på Kommissionens foranledning, tillægges hver af parterne nu ifølge aftalen et hovedansvarsområde, men uden at der i forvejen sættes snævre grænser for parternes ekslusive arbejdsområder i aftalens løbetid. Ændringen skaber større mulighed for en eventuel fremtidig opdeling af bidragene, som måtte blive besluttet på baggrund af ændrede forhold. De opgaver, som Weir får hovedansvaret for, omfatter generelt det hydrauliske arbejde og komponenter, medens GEC får hovedansvaret for maskiner, elektroarbejde og komponenter.

vii) Det bestemtes også i den oprindeligt aftale, at hvis den ene part ikke ville eller kunne udføre en udviklings- eller produktionsopgave, som fællesforetagendet havde overdraget vedkommende som underleverandørarbejde, så skulle den anden part have ret til først at blive spurgt om den ville påtage sig opgaven. På Kommissionens foranledning har parterne ændret disse bestemmelser således, at, hvis der opstår en sådan situation, hvor den ene part ikke vil eller kan udføre opgaven, skal den anden part have mulighed for at påtage sig denne. Således som teksten nu er udformet, giver den større muligheder for at udlægge sådanne opgaver også til kvalificerede, udenforstående underleverandører.

viii) Fællesforetagendets arbejde udføres på parternes fabrikker og i deres anlæg, men på en sådan måde, at begge parter hvad natriumcirkulatorer angår bliver informeret om og indhøster erfaringer på den anden parts særlige fagområde. Parterne udveksler alle de erfaringer, de indhøster under arbejdet.

ix) Medens udviklingskontrakten fra NPC løber og fem år derefter forpligter parterne sig til ikke at gå i gang med virksomhed, som konkurrerer med de formål fællesforetagendet tilsigter med hensyn til udvikling, fremstilling, eller levering af natriumcirkulatorer. Denne konkurrenceklausul fortsætter ikke med at

være i kraft efter udløbet af aftalen eller af fællesforetagendet. Medens begrænsningen er i kraft kan begge parter dog handle selvstændigt, hvis et kundeemne afslår at indgå aftale med fællesforetagendet, eller hvis den anden part afslår at støtte fællesforetagendet med hensyn til accept af en kontrakt om natriumcirkulatorer. Hvis en af disse begivenheder indtræder, skulle ifølge den anmeldte aftale den part, som accepterede den pågældende kontrakt, imidlertid udlægge de opgaver, som var blevet tildelt den anden part i henhold til aftalens oprindelige betingelser, som underleverandørarbejde til denne part. Efter drøftelser med Kommissionen ændrede parterne aftalen således, at den part, der accepterede kontrakten, under disse omstændigheder skulle give den anden part mulighed for, men ikke ubetinget ret til at påtage sig det arbejde, der hørte ind under denne anden parts hovedansvarsområde. Den ændrede tekst er mere fleksibel, idet den giver større muligheder for at få sådant arbejde udført af en kvalificeret tredjemand.

x) Får en af parterne kontrakt på fremstilling af natriumcirkulatorer under omstændigheder (som nævnt under pkt. 3 e) ix) ovenfor), hvor en kunde har afslået at gøre forretninger med fællesforetagendet, så skal den part, der får kontrakten, have ret til alle de nødvendige licenser på vilkår, der fastsættes mellem parterne, eller hvis parterne er uenige, ved voldgift.

xi) Med forbehold af bestemmelser om tidligere ophør som følge af misligholdelse af aftalen, likvidation, umulighed eller lignende skal aftalen og fællesforetagendet fortsætte så længe, den af NCP givne udviklingskontrakt løber, og derefter i det yderligere tidsrum, der er nødvendigt til at opfylde de ordrer på natriumcirkulatorer, som fællesforetagendet har accepteret inden for 10 år fra datoen for aftalen (den 21. marts 1977). Dette yderligere tidsrum forventes højst at blive på endnu 2 år efter udløbet af de 10 år. Aftalen og fællesforetagendet vil således, medmindre de fornyes, i alt næppe vare længere end til midten af 1989.

xii) En ordre fra NCP til fællesforetagendet for udviklingskontraktens første fase er dateret den 31. maj 1977. Med de efterfølgende faser skønner parterne, at udviklingskontrakten vil fortsætte i ca. 7 år, dvs. indtil omkring midten af 1984.

xiii) Ved aftalens og fællesforetagendets ophør skal hver part have ubegrænsende ikke-eksklusive licenser, med ret til at meddele underlicenser, til selvstændig udvikling, fremstilling og salg af natriumcirkulatorer, der er udviklet af fællesforetagendet. Parterne skal for disse licenser betale afgifter, hvis størrelse afspejler sådanne licensers rimelige handelsværdi. I tilfælde af uenighed skal afgifternes størrelse fastsættes ved voldgift.

xiv) Alle tvister, der måtte opstå som følge af aftalen, og som ikke kan bilægges i mindelighed mellem parterne, skal afgøres ved voldgift.

4. Natriumcirkulatorer: udvikling, fremstilling og salg

a) Natriumcirkulatorers funktion er, når de er blevet udviklet, fremstillet og monteret, at pumpe flydende natriumkølemiddel, så det cirkulerer gennem high-power-density kerner i hurtigreaktorer, der konstrueres til elektricitetsproduktion. Kernen i en reaktor er reaktorens centrale del, hvor den nukleare kædereaktion finder sted ved meget høje temperaturer. Vand eller organiske væsker var velegnede som kølemiddel i de mere traditionelle reaktortyper, men i hurtigreaktorer må kølemidlet holdes på så høje tryk, at de pludseligt trykfald kan udløse meget store energimængder, hvilket kan have alvorlige skader til følge. Dette fænomen ville blive ledsaget af stærkt nedsatte køleegenskaber. Natrium vil sandsynligvis vise sig at være det mest anvendelige af de kendte effektive kølemidler til kompakte kerner i hurtigreaktorer, eftersom dets anvendelse ikke giver problemer med højtrykscontainment, og da det har tilstrækkelig varmekapacitet til at opretholde en høj varmebortskaffelsesgrad ved naturlig konvektion (varmestrømning). Imidlertid er der betydelige teknologiske vanskeligheder forbundet med at anvende natrium som kølemiddel og med at få det i cirkulation.

b) Kriterier for natriumcirkulatorers ydelse og udformning er indtil mindste detalje bestemt af den specielle reaktors funktionsmåde, hvori de skal monteres. Derfor kan det være nødvendigt at udvikle natriumcirkulatorer med forskellige konfigurationer og med forskellige specifikationer til forskellige reaktorer. Deres udvikling og konstruktion stiller store og forskelligartede krav til fabrikantens ekspertise og ressourcer. De faglige områder, der inddrages, omfatter metallurgisk teknik, højpræcisionsteknik, hydraulik, samt kontrol- og måleteknikker. Cirkulatorerne må nødvendigvis fremstilles med meget små tolerancer for at kunne presse kølemidler mod strømningsmodstanden i kredsløbene. For at undgå, at f.eks. pumperne brænder sammen eller at

der opstår problemer i forbindelse med kavitation i kølemidlet, må den specifikke driftsikkerhed i påkommende tilfælde være garanteret til omkring 25 års drift.

c) Med forbehold af de forhold, der er anført under pkt. I 4 g) nedenfor, vil den første industrielle hurtigereaktor sandsynligvis blive konstrueret i Det forenede Kongerige og blive taget i brug i eller omkring 1980. Reaktoren vil få en ydelse på omkring 1 300 MW og vil kræve natriumcirkulatorer af den type, der er genstand for udviklingskontrakten, til dens primære og sekundære kølekredsløb. Den totale fornødne pumpekraft fordelt mellem primære og sekundære pumper, vil ligge i nærheden af 50 MW. De samlede produktionsomkostninger til disse cirkulatorer, vil sandsynligvis blive på omkring £ 20 millioner med forudgående udviklingsomkostninger på ca. £ 10 millioner.

d) Det vil sansynligvis vare ca. 8 år, før den væsentligste del af udviklingen af disse cirkulatorer er fuldført, og noget længere, muligvis et til to år, end den formelle løbetid for udviklingskontrakten fra NPC (omtalt under pkt. 3 e) xii) ovenfor) og et godt stykke ind i produktionsfasen. Det kan end ikke med sikkerhed forudsiges, at der ved udløbet af dette tidsrum vil være sket en udtømmende og definitiv udvikling, da der sikkert vil være et løbende behov for at vurdere, og gennem nye udformninger at løse de problemer, der måtte opstå under afprøvningen og produktionen af prototypecirkulatorerne eller i løbet af deres første driftsfase. For så vidt aftalens bestemmelser vedrører produktion og parternes øvrige virksomhed efter udviklingsfasen, vil de derfor højst sandsynligt ikke kunne gennemføres i fuldt omfang før omkring midten af 1985, dvs. allertidligst mindre end fire år før aftalens forventede udløb i 1989.

e) Omkring 25 virksomheder med hjemsted i EØF vides at specialisere sig i udstyr til natriumkredsløb og i cirkulationspumper til atomreaktorer [1]. Blandt disse virksomheder er GEC, som før aftalen har leveret pumper og natriumcirkulatorer til en eksperimentel hurtigreaktor i Det forenede Kongerige, der nu er i gang. Weir har også stor erfaring i levering af pumpeudstyr, bl.a. til kraftværker med hurtigreaktorer, og virksomheden har tidligere afgivet tilbud på natriumpumper til hurtigreaktorer. Hurtigreaktorer, som er eller skal udstyres med natriumcirkulatorer, er i forsøgsdrift eller planlagt i Det forenede Kongerige, Frankrig, Italien, Nederlandene, Forbundsrepublikken Tyskland, USA, Japan og USSR. Alle disse lande har natriumcirkulationssystemer på et eller andet udviklingstrin, men kun meget lidt information, om hvor langt de forskellige lande er nået hermed, er offentligt tilgængelig. Der er imidlertid betydelige muligheder for konkurrencen inden for Fællesskabet med hensyn til natriumpumpeteknologi.

f) Det er konstateret, at visse træk ved de natriumcirkulatorer, der tidligere er leveret af GEC til eksperimentelle hurtigreaktorer i Det forenede Kongerige, kræver yderligere omfattende udvikling, før de kan anvendes i et full-scale industrielt hurtigreaktorsystem. United Kingdom Atomic Energy Authority og NPC foranledigede derfor, at GEC indledte et yderligere udviklingsarbejde sammen med et specialistfirma i pumper, der havde mulighed for hydraulisk udviklingsarbejde, nemlig Weir. Dette samarbejde blev godkendt af United Kingdom Atomic Energy Authority og skal indbefatte et »program for nyudformning, udvikling og afprøvning, der skal gennemføres over en flerårig periode« [2].

g) Hurtigreaktorer befinder sig på et forholdsvis tidligt udviklingstrin. De nationale programmer har været tøvende og udsat for afbrydelser. Dette skyldes usikkerhed over for valg af udformning på et område med en teknologi i hurtig udvikling, langsommelighed fra de offentlige myndigheders side med at udstede tilladelser, sociale og politiske overvejelser samt tekniske problemer og uheld. Hvad Det forenede Kongerige angår »er der ikke ... for øjeblikket noget (fast) tilsagn om et program (for hurtigreaktorer). Det næste store skridt inden for udviklingen af disse her i landet og i andre lande er udformning og konstruktion af den første hurtigreaktorer i industriel målestok ... som der er behov for, bl. a. for at fastslå hvorvidt sikkerhedsproblemerne kan løses så tilfredsstillende, at industriel udnyttelse bliver mulig. Denne udvikling kan meget vel vare et ti-år eller mere ...« [3]. Myndighederne i Det forenede Kongerige har for øjeblikket planer for et sådant fremtidigt udviklingsarbejde til behandling, og muligvis vil man afvente udfaldet af en officiel undersøgelse på dette område, før der træffes endelig afgørelse om programmer for full-scale industrielle hurtigreaktorer.

---

[1] The Nuclear Power Industry in Europe, 1974 (Deutsches Atomforum e.V.).

[2] United Kingdom Atomic Energy Authority Statement, 14. juni 1977.

[3] Afsnit 516, Royal Commission Report (United Kingdom) Sixth Report: Nuclear Power and the Environment. September 1976. Cmnd 6618.

II. ANVENDELSE AF ARTIKEL 85, STK. 1

I henhold til traktatens artikel 85, stk. 1, er alle aftaler mellem virksomheder, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelige med fællesmarkedet og forbudt.

1. Parterne er virksomheder og den anmeldte aftale er en aftale i artikel 85, stk. 1's forstand.

2. Aftalen begrænser konkurrencen på følgende måde :

a) i) Oprettelsen af et fællesforetagende har almindeligvis, selv når der ikke er udtrykkelige bestemmelser herom, en betydelig virkning på den adfærd, der udvises af moderselskaber med en betydelig andel i fællesforetagendet. Både på området for fællesforetagendet og på beslægtede områder vil sådanne partnere ofte koordinere deres adfærd og påvirkes i deres under andre omstændigheder uafhængige afgørelser og selvstændige virksomhed. Når moderselskaberne er faktiske eller mulige konkurrenter, vil deres deltagelse i et fællesforetagende derfor sandsynligvis begrænse den fri konkurrence imellem dem, uden hensyn til om der foreligger udtrykkelige konkurrencebegrænsende bestemmelser. Det forhold, at et fællesforetagende ikke er et særskilt indregistreret selskab, hvad det ikke er i dette tilfælde, men er oprettet udelukkende gennem kontrakt, gør ingen realitetsforskel, men er kun et spørgsmål om juridisk form, og påvirker ikke de foranstående konklusioner.

ii) Forud for den aftale, hvorved fællessforetagendet blev oprettet i denne sag, arbejdede begge parter med og havde erfaring i forbindelse med udvikling og fremstilling af pumpeudstyr til hurtigreaktorer (se pkt. I 4 e) ovenfor). Weir havde leveret andre pumper end natriumcirkulatorer til drift i hurtigreaktorer og havde givet tilbud i forbindelse med en tidligere udformning af natriumcirkulatorer. GEC havde udviklet og leveret elektromagnetiske pumper og rotationspumper som natriumcirkulatorer, der var konstrueret på grundlag af tidligere specifikationer, og GEC var og er stadig en vigtig leverandør af andet større reaktionsudstyr og af kraftanlæg i almindelighed. Hver af parterne har stor baggrundserfaring inden for fællesforetagendets område, og alsidig teknologisk viden på beslægtede områder. Hver af parterne har en betydelig industriel baggrund og økonomisk ressourcer og er gennem datterselskaber etableret i hele Fællesskabet. Forud for aftalen var begge parterne derfor konkurrenter med hensyn til udvikling og produktion af de natriumcirkulatorer, som falder inden for fællesforetagendets arbejdsområde. Samarbejdet mellem dem på fællesforetagendets arbejdsområde begrænser følgelig konkurrencen.

iii) Den anmeldte aftale eksemplificerer og forstærker i høj grad de under pkt. II 2 a) i) nævnte begrænsende virkninger. Aftalen giver hver af parterne ligelig kontrol med fællesforetagendet således at ingen af dem kan træffe uafhængige forretningsafgørelser om nogen sag af betydning, der har forbindelse med natriumcirkulatorer. Fællesforetagendet og aftalen har til følge at hver af parternes selvstændige stilling i denne henseende ændres til den fælles virksomhed i forbindelse med planlægning, finansiering, forskning, udvikling, produktion og salg, og hver af parterne opgiver sin individuelle handlerfrihed i forbindelse med denne virksomhed.

b) Som følge af det foranstående bliver de to parter, som før aftalen uafhængigt kunne udvikle, fremstille og sælge natriumcikulatorer, så længe aftalen er i kraft, erstattet af én, nemlig fællesforetagendet. Så længe aftalen består, vil kundernes efterspørgsel derfor stå over for fællesforetagendets udformninger og priser i stedet for mulige alternative udformninger og priser fra to uafhængige parter.

c) Moderselskaber vil i almindelighed ikke konkurrere med den virksomhed, der udfoldes af det fællesforetagende, hvori de har væsentlige interesser, heller ikke selv om det kontraktmæssigt står dem frit for at gøre det. I det foreliggende tilfælde i særdeleshed vil ingen af parterne i betragtning af det i pkt. I 4 ovenfor anførte være tilskyndet til særskilt at stille sine ressourcer til rådighed for et individuelt udviklingsarbejde, ud over hvad fællesforetagendet kræver. Denne virkning gøres i dette tilfælde eksplicit og sikres af en udtrykkeligt vedtagen konkurrenceklausul. Undtagen under exceptionelle omstændigheder (se pkt. I 3 e) ix) ovenfor) er ingen af parterne frit stillet med hensyn til at handle uafhæn-

gigt eller at indgå aftaler med tredjemand, der har forbindelse med nogen form for virksomhed, der konkurrerer med fællesforetagendets fastsatte formål. Igen af parterne kan, undtagen under exceptionelle omstændigheder, samarbejde uafhængigt om udvikling af natriumcirkulatorer med tredjemand eller frigive teknisk viden til tredjemand i denne henseende eller uafhængigt afgive tilbud til kunder på levering af natriumcirkulatorer.

d) Det forhold, at parterne er fælles om alle udviklingsresultater, bevirker, at så længe aftalen er i kraft, vil de begge bibeholde samme teknologiske udviklingstrin og samme art af teknologi vedrørende natriumcirkulatorer, således at ingen af parterne kan få et teknologisk forspring frem for den anden i forbindelse med natriumcirkulatorer eller de pågældende produktionsmetoder.

e) Under omstændigheder, som dem der foreligger i dette tilfælde, kan et fællesforetagende på et bestemt område meget vel tænkes at åbne muligheder og virke befordrende for moderselskaber, som har beslægtede interesser også på andre områder, til at udvide deres fælles virksomhed og svække den fri konkurrence imellem dem på disse andre områder. Her har begge parter yderst forskelligartede industrielle interesser. Bortset fra deres fælles virksomhed i forbindelse med fællesforetagendet har parterne andre aktiviteter, der dels overlapper hinanden, dels er beslægtede og dels konkurrerer med hinanden. Eksempelvis er begge parter producenter af andre pumper end natriumcirkulatorer, specielt pumper til kraftværker og olie-pipelines, og for så vidt angår støbestålprodukter og højpræcisionsstål er Weir en betydelig producent og leverandør, og GEC er en stor forbruger. Parterne har derfor på andre områder ikke blot horisontalt konkurrerende aktiviteter, men også vertikalt beslægtede aktiviteter. Ledende medarbejdere fra begge parter stilles til rådighed for fællesforetagendet, men forbliver lønnet af det firma, hvori de oprindeligt var ansat, og under dettes administrative kontrol. Disse medarbejdere er fortsat interesseret i deres arbejdsgivers virksomhed uden for fællesforetagendets område. Gennem deres stadige forbindelse med hinanden inden for fællesforetagendet kan det tænkes, at sammenfald af parternes interesser på andre områder kan føre til en svækkelse af konkurrencen mellem dem, også på disse andre områder.

f) Aftalen tillægger hver af parterne særskilte ansvarsområder og arbejder, hvormed de skal bidrage til fællesforetagendet. Således som bestemmelserne oprindeligt var anmeldt, gav de i hele aftalens løbetid faktisk hver af parterne ubetingede rettigheder til at arbejde ikke blot på sit eget definerede område, men også på den anden parts område, når som helst den anden part ikke ville eller ikke kunne udføre sin egen del. Disse oprindelige bestemmelser hindrede konkurrencen, da de virkede som en forstærkning af den eksklusive karakter af samarbejdet mellem parterne, og da de i praksis indebar, at det var fuldstændig usandsynligt, at kvalificerede tredjemænd fik adgang til arbejdet.

g) Alle disse begrænsende virkninger fremhæves mærkbart af parternes anselige betydning på det berørte marked.

3. Aftalen kan for så vidt angår alle de under pkt. II 2 ovenfor omtalte begræsninger påvirke handelen mellem medlemsstater, navnlig på følgende måder :

a) Natriumcirkulatorer er i drift eller er planlagt i Det forenede Kongerige, Frankrig, Forbundsrepublikken Tyskland, Italien og Nederlandene. I alle disse lande findes der selskaber, som specialiserer sig i udstyr til natriumkredsløb og cirkulationspumper til atomreaktorer. Hver af deltagerne har et solidt grundlag i Det forenede Kongerige og handelsmæssige aktiviteter andetsteds i Fællesskabet, og navnlig besidder de begge ekspertise for så vidt angår natriumcirkulatorer. Det er kendt, at der er et behov for sådan ekspertise også i andre medlemsstater end Det forenede Kongerige (se pkt. I 4 e) ovenfor). Dersom den anmeldte aftale ikke var blevet indgået, ville hver part :

i) uafhængigt have kunnet udvikle, fremstille eller sælge natriumcirkulatorer til brug også i andre medlemsstater,

ii) uafhængigt have kunnet samarbejde med tredjemand også i andre medlemsstater om udviklingen af natriumcirkulatorer.

Som følge af aftalen og tilstedeværelsen af fællesforetagendet kan ingen af parterne vælge uafhængigt at foretage en sådan udvikling eller fremstilling eller et sådant salg eller at deltage i et sådant samarbejde.

b) Der er omkring 25 virksomheder i Fællesskabet, der specialiserer sig i udstyr til natriumkredsløb og cirkulationspumper til atomreaktorer (se pkt. I 4 e) ovenfor). Samarbejdet mellem de to deltagere, som er af betydelig størrelse på det berørte marked i Det forenede Kongerige, vil have til følge, at det gøres vanskeligere for producenter af natriumcirkulatorer i de andre medlemsstater at sælge natriumcirkulatorer i Det forenede Kongerige, og at det bliver mere sandsynligt, at parternes salg i de andre medlemsstater bliver fælles og ikke uafhængige.

4. Konkurrencebegrænsningernes virkninger vil sandsynligvis være betragtelige, fordi begge parter er koncerner af stor industriel betydning, begge har betydelige økonomiske ressourcer, begge er etableret overalt i Fællesskabet og fællesforetagedets produkter er meget dyre og har væsentlig betydning.

5. Artikel 85, stk. 1, finder derfor anvendelse på den anmeldte aftale.

III. ANVENDELSE AF ARTIKEL 85, STK. 3

I henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 1, dog erklæres uanvendelige på enhver aftale, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til af fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at den sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der :

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål ;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

1. Aftalen og fællesforetagendet bidrager til at forbedre produktionen og fordelingen af varerne og fremmer den tekniske udvikling på følgende måde :

a) Fællesforetagendets produkter er i teknisk henseende yderst avancerede. Det er cirkulatorer til et kølemiddel af flydende metal, som skal arbejde i et intenst tilbagevirkende og potentielt risikabelt miljø ved meget høje temperaturer. Udviklingen af dem er bekostelig og kræver højt specialiseret viden på meget forskellige teknologiske områder. Risikoen for metalkorrosion og — erosion rejser metallurgiske problemer. Muligheden for kavitation i kølemidlet giver anledning til problemer af hydraulisk art. Sikker drift over lange tidsrum kræver minutiøse maskintolerancer. Alt dette kræver en betydelig indsats og indebærer risici, som parterne må overvinde ved at bidrage til fællesforetagendet med deres forskellige men supplerende tekniske færdigheder og faciliteter. Ingen af parterne kunne med sine egne ressourcer og muligheder alene udvikle komplette natriumcirkulatorer, der forener alle de angivne egenskaber, så effektivt, økonomisk eller så hurtigt som parterne i forening.

b) De eneste kunder til de pågældene produkter i Det forenede Kongerige er NPC for så vidt angår udviklingen og Central Electricity Generating Board, der er fuldstændig statskontrolleret, for så vidt angår de færdige produkter. NPC og også United Kingdom Energy Authority, der sammen er ansvarlige for projekteringen af de pågældende produkter, har tilskyndet og godkendt parternes samarbejde om udvikling af natriumcirkulatorer i et fællesskabsforetagende. De eneste kunder i Det forenede Kongerige gav derfor bevidst og med velberådet hu afkald på konkurrencefordelene mod til gengæld at få fordel af en samlet teknisk løsning fra fællesforetagendet, hvortil parterne skal bidrage med deres forskellige men supplerende specialiserede ekspertise.

c) Aftalen såvel som fællesforetagendet er kortvarige, når de betragtes i forhold til udviklingsarbejdets vanskelighed og den langsigtede planlægning for hurtigreaktorprogrammer. Når den fælles udvikling er fuldført og aftalen udløbet, vil begge parter stå stærkere med hensyn til ekspertise på den anden parts område og vil have fået større kompetence og teknisk alsidighed med hensyn til uafhængig og konkurrerende udvikling, konstruktion og salg af natriumcirkulatorer, der kan opfylde alle driftskrav.

d) Aftalen vil sandsynligvis have til følge, at især Weir styrker sin position som leverandør af udstyr til energifremstilling specielt inden for natriumcirkulator-teknologi. GEC, hvis omsætningen (for øjeblikket £ 306 mio) for en meget betydelig dels vedkommende kan tilskrives udstyr til kraftværker, har haft en væsentlig stærkere stilling end Weir på dette område. Det er ikke sandsynligt at denne balance vil blive væsentlig forrykket, men aftalen vil ikke desto mindre nok bevirke, at Weir vil styrke sin konkurrencedygtighed betragteligt inden for denne sektor.

2. Forbrugerne sikres en rimelig andel af de nævnte fordele herved :

a) Det forhold, at parterne for en tid slår deres hidtidige produktion, forsøg og andre faciliteter og færdigheder sammen, vil, bortset fra at det også fører til bedre og hurtigere tekniske resultater, bevirke, at dobbelt indsats og anvendelse af ressourcer undgås, og vil derfor også medføre besparelser. Ingen af parterne, og dermed ingen af parternes kunder, vil være nødsaget til at bidrage til den del af udgifterne, som, hvis fællesforetagendet ikke var der, måtte afsættes til erhvervelse af den nødvendige tekniske information eller de nødvendige tekniske faciliteter, som den pågældende part ikke havde til rådighed, og som nu i kraft af fællesforetagendet leve-

res af den anden part. Endvidere kunne ingen af parterne uafhængigt opnå de nødvendige udviklingsresultater så hurtigt som de to parter kan gennem fællesforetagendet. Disse fordele anerkendes af de eneste kunder i Det forenede Kongerige til natriumcirkulatorer (se pkt. III 1 b) ovenfor), der, netop fordi de er de eneste kunder i Det forenede Kongerige, har en stærk forhandlingsposition.

b) Ovennævnte fordele vil ikke kun være begrænset til købere af natriumcirkulatorer, men vil også mere generelt komme kunder til teknologi inden for flydende metal og navlig cirkulationssystemer for flydende metal til gode.

c) Gennem deres samarbejde i fællesforetagendet vil begge parter intensivere og fremskynde erhvervelsen af en omfattende ekspertise vedrørende teknologi for natriumcirkulatorer. Når udviklingen er fuldført og aftalen er udløbet, vil begge parternes større konkurrencedygtighed over for den anden give kunderne et bedre valg mellem mere kompetente leverandører.

3. Aftalen (i sin ændrede form) og fællesforetagendet pålægger ikke parterne begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå de i pkt. III 1 og 2 ovenfor nævnte fordele.

a) På baggrund af de tekniske problemer, som der er redegjort for i pkt. I 4 a) og b) og i pkt. III 1 a) ovenfor, og i betragtning af parternes supplerende viden vil et samarbejde mellem parterne i et fællesforetagende give bedre praktiske udgangsbetingelser for at opnå acceptable, snarlige og sikre tekniske løsninger end fri konkurrence mellem parterne.

b) Forud for aftalen havde ingen af parterne enkeltvis tilstrækkelig teknisk baggrund til, at NPC ville indgå en udviklingskontrakt med nogen af dem emkeltvis eller opfordre dem til at afgive indbyrdes konkurrerende tilbud. I sidste ende tilskyndede NPC parterne til samarbejde og hilste deres fællesforetagende velkommen.

c) En mere uafhængig og løsere form for samarbejde end et fællesforetagende kunne ikke i dette tilfælde forventes at føre til et så sammenhængende og omfattende udviklingsarbejde. F.eks. ville en aftale om gensidige licenser og gensidig udveksling af viden ikke føre til et tilstrækkeligt nært samarbejde mellem parterne vedrørende deling af deres supplerende færdigheder og faciliteter. En specialiseringsaftale ville ikke give begge parter tilstrækkelig erfaring eller indsigt i den anden parts arbejde. Ingen af de alternative aftalemuligheder kunne på så fyldestgørende vis sørge for stadig feed-back og bidrage til at løse problemer i grænseområdet mellem de anvendte teknologier eller give de fordele, som er anført overfor i pkt. III 2.

d) Hidtil har GEC været en betydelig større leverandør en Weir af produkter og tjenestydelser på området energiproduktion i almindelighed og atomreaktoranlæg i særdeleshed. GEC har en betydelig stærkere markedsposition end Weir med hensyn til disse produkter. Det kunne derfor ikke forventes at Weir ville give afkald på, og Weir var heller ikke villig til at give afkald på, de muligheder for fuld og ligelig deltagelse, som dets deltagelse i et fællesforetagende frembyder. Weir ville ikke have fået samme muligheder gennem en løsere form for samarbejde.

e) For så vidt angår fællesforetagendets konkurrencebegrænsende virkning og aftalens konkurrencebegrænsninger gør følgende forhold sig gældende. Ingen af parterne kunne med rimelighed forventes under de foreliggende omstændigheder, hvor de begge indskyder alle deres nuværende og fremtidige faciliteter og al deres ekspertise inden for dette område i det fællesarbejde, at give den anden part ubegrænsede rettigheder til at udnytte resultaterne heraf selvstændigt eller i samarbejde med tredjemand. Aftalen mellem parterne indeholder konkurrencebegrænsninger, som ikke fortsætter efter aftalens udløb eller fællesforetagendets ophør. Ydermere er begrænsningerne betingede. Det står hver af parterne frit for at handle selvstændigt, hvor en potentiel kunde undslår sig for at indgå kontrakt med fællesforetagendet, eller hvor den anden part undlader at støtte fællesforetagendet med hensyn til modtagelsen af en særskilt ordre. Af de i dette punkt anførte grunde, kunne parterne ikke forventes at oprette et fællesforetagende med mindre strenge begrænsninger i denne henseende.

f) I den form aftalen oprindelig blev anmeldt, indeholdt den nogle begrænsende bestemmelser, som ikke var nødvendige for at opnå de ovennævnte fordele. Disse bestemmelser er omtalt ovenfor under pkt. I 3 e) vi), vii) og ix). De medførte en alt for streng fordeling af arbejdet mellem parterne i den tid aftalen løb, og gav hver af parterne vidtgående

rettigheder til at udføre arbejde, som den anden var uvillig eller ikke i stand til at foretage. Efter Kommissionens anmodning har parterne ændret disse bestemmelser således, at de giver mulighed for alternative tildelinger af det fremtidige arbejde og giver større muligheder for at indgå kontrakter om underentreprise også med kvalificerede tredjemænd.

4. Aftalen giver ikke virksomhederne mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

a) For øjeblikket er natriumcirkulatorer i eksperimentel drift eller under udvikling i Frankrig, Italien, Nederlandene, Forbundsrepublikken Tyskland, USA, Japan og USSR. Der er også tidligere gennem en anden virksomhed blevet udviklet en natriumcirkulator i Det forende Kongerige til brug for højtemperaturforsøg, som NPC foretog. Den omstændighed, at et rimeligt antal andre selskaber i og uden for Fællesskabet (se pkt. I 4 e) ovenfor) råder over teknologisk viden om natriumpumper, giver sikkerhed for en mulig konkurrence fra tredjemands side.

b) Efter aftalens udløb ville begge parter blive uafhængige konkurrenter med forøget teknisk alsidighed og formåen.

5. Den ændrede aftale opfylder, med de herefter angivne betingelser, betingelserne for dispensation i medfør af artikel 85, stk. 3.

IV. ANVENDELSE AF ARTIKEL 8 I FORORDNING NR. 17

Ifølge artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17, skal en beslutning i henhold til artikel 85, stk. 3, træffes for et bestemt tidsrum ; der kan knyttes betingelser og påbud til en sådan beslutning.

1. Den ændrede aftale og fællesforetagendet kan opnå dispensation efter artikel 85, stk. 3, fra datoen for dens anmeldelse, den 14. april 1977, og indtil den udløber, hvilket sandsynligvis vil ske omkring midten af 1989 (se pkt. I 3 e) xi) og xii) ovenfor). Udløber aftalen ikke på det tidspunkt i overensstemmelse med bestemmelserne i den, kan dispensationen fortsætte i aftalens resterende løbetid, men dens virkninger ophører senest den 31. december 1989.

2. Betingelserne for dispensation opfyldes i den nævnte periode udelukkende på grund af de ovenfor anførte særlige omstændigheder ved denne sag. Betingelserne for dispensation havde formentlig ikke været til stede i den nævnte periode, hvis parterne havde kunnet indlede fælles produktion eller fælles salg af natriumcirkulatorer i hele aftalens løbetid eller i meget lang tid under denne. Det er tydeligt i denne sag, at den praktiske udvikling med henblik på faktisk fuldendelse sandsynligvis først vil ophøre et par år efter udløbet af den udviklingskontrakt, NPC har givet, det vil sige først et par år efter midten af 1984, f.eks. midt i 1986. Selv om der sandsynligvis vil blive indledt en produktion før dette tidspunkt, vil der på det stadium fortsat være behov for at overvåge og — ved hjælp af yderligere korrektioner — at løse eventuelle problemer, der måtte vise sig til den tid (se pkt. I 4 d) overfor). Spørgsmålet om faktisk fælles produktion og fælles salg i forbindelse med fællesforetagendet vil derfor sandsynligvis først opstå inden for de sidste tre til tre et halvt år af aftalens løbetid. Dispensationsperioden i denne sag er, især for så vidt angår fælles produktion og salg, udelukkende begrundet i ovenstående betragtninger, den komplicerede udvikling og i de sandsynlige fremtidsudsigter på lang sigt for hurtigreaktorprogrammer.

3. Dispensationen vedrører alene den anmeldte aftale, som ændret den 30. september 1977, og omfatter ikke nogen form for udvidelser, strukturændringer eller udbygning af aktiviteterne i fællesforetagendet ud over de i aftalen fastlagte. For at Kommissionen kan vurdere fællesforetagendets virksomhed og parternes stilling på denne baggrund, skal parterne underrette Kommissionen om følgende forhold, straks efter enhver relevant begivenheds indtræden :

a) den dato, hvor den af NPC givne udviklingskontrakt får virkning (se pkt. I 3 e) xii) ovenfor) ;

b) ikrafttrædelsesdatoen for og arten af enhver kontrakt, der, medens den anmeldte aftale løber, gives til fællesforetagendet eller parterne eller én af dem, om udvikling eller produktion af natriumcirkulatorer, undtagen yderligere udviklingskontrakter med NPC eller United Kingdom Atomic Energy Authority ;

c) optagelse af tredjemand bortset fra NPC eller United Kingdom Atomic Energy Authority i fællesforetagendets udviklingsvirksomhed, undtagen som leverandører eller underleverandører af mindre komponenter eller som købere der angiver deres egne specifikationer ;

d) voldgiftskendelser eller forlig som følge af voldgift i forbindelse med de i pkt. I 3 e) x), xiii) og xiv) ovenfor nævnte spørgsmål eller i anden forbindelse;

e) meddelelse af licenser i medfør af pkt. I 3 e) xiii) ovenfor, samt betingelserne herfor;

f) parternes indgåelse — i den anmeldte aftales løbetid — af aftaler om fælles samarbejde mellem dem vedrørende udvikling, fremstilling eller salg af produkter af enhver art inden for området for energifremstilling og/eller teknologi inden for flydende metal, men ikke af sådanne aftaler, der primært vedrører støbeprocesser (med mindre disse aftaler i øvrigt skal anmeldes); for så vidt angår dette stykke forstås ved »parter« også fremtidige datterselskaber i henholdsvis The Weir Group Ltd og The General Electric Company Ltd, juridiske personer, som kan kontrolere dem, og datterselskaber af sådanne juridiske personer;

g) indgåelse af aftaler eller ordninger, der ændrer, træder i stedet for, fortrænger eller ophæver den anmeldte aftale, således som den er blevet ændret den 30. september 1977, og enhver fælles aktivitet fra parternes side med hensyn til natriumcirkulatorer uden for rammerne af den anmeldte aftale —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

I medfør af artikel 85, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab erklæres bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, uanvendelige på den aftale, der den 21. marts 1977 blev indgået og den 30. september 1977 ændret af Weir Pumps Ltd, The Weir Group Ltd, The English Electric Company Ltd og The General Electric Company Ltd. Artikel 85, stk. 1, forbliver uanvendelig for en periode, der begynder den 14. april 1977 og varer så længe aftalen løber i overensstemmelse med dens nuværende bestemmelser, men ikke længere end til den 31. december 1989.

Artikel 2

Der knyttes følgende påbud til denne beslutning:

Parterne, det vil sige The Weir Group Ltd for eget vedkommende og for dets datterselskabers vedkommende og The General Electric Company Ltd for eget vedkommende og for dets datterselskabers vedkommende, underretter straks Kommissionen, når en af følgende begivenheder indtræder:

a) den dato, hvor den af NPC givne udviklingskontrakt får virkning;

b) ikrafttrædelsesdatoen for og arten af enhver kontrakt, der, medens den anmeldte aftale løber, gives til fællesforetagendet eller parterne, eller én af dem, om udvikling eller produktion af natriumcirkulatorer, undtagen yderligere udviklingskontrakter med NPC eller United Kingdom Atomic Energy Authority;

c) optagelse af tredjemand bortset fra NPC eller United Kingdom Atomic Energy Authority, i fællesforetagendets udviklingsvirksomhed, undtagen som leverandører eller underleverandører af mindre komponenter eller som købere, der angiver deres egne specifikationer;

d) voldgiftskendelser eller forlig som følge af voldgift i forbindelse med aftalen eller fællesforetagendet;

e) meddelelse af licenser i medfør af pkt. I 3 e) xiii) ovenfor, samt betingelserne herfor;

f) parternes indgåelse — i den anmeldte aftales løbetid — af aftaler om fælles samarbejde mellem dem vedrørende udvikling, fremstilling eller salg af produkter af enhver art inden for området for energifremstilling og/eller teknologi inden for flydende metal, men ikke af sådanne aftaler, der primært vedrører støbeprocesser (med mindre disse aftaler i øvrigt skal anmeldes); for så vidt angår dette stykke forstås ved »parter« også fremtidige datterselskaber i henholdsvis The Weir Group Ltd og The General Electric Company Ltd, juridiske personer, som kan kontrollere dem, og datterselskaber af sådanne juridiske personer.

g) indgåelse af aftaler eller ordninger, der ændrer, træder i stedet for, fortrænger eller ophæver den anmeldte aftale, således som den er blevet ændret den 30. september 1977, og enhver fælles aktivitet fra parternes side med hensyn til natriumcirkulatorer uden for rammerne af den anmeldte aftale.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til:

1. The Weir Group Ltd,
   149 Newlands Road,
   Cathcart,
   Glasgow G44 4EX,
   Scotland

   på egne vegne og på dets datterselskabers vegne.

2. The General Electric Company Ltd,
1 Stanhope Gate,
London W1A 1EH,
England

på egne vegne og på dets datterselskabers vegne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 23. november 1977.

På Kommissionens vegne

Raymond VOUEL

Medlem af Kommissionen